

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за наблюдение на изпълнението за 2010 г.
на Общински план за развитие на Община Лом 2007-2013 г.

I. Общи условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално икономическите условия в Община Лом

Общинският план за развитие 2007-2013 г. е основен документ, определящ стратегическите приоритети и специфични цели за развитие на Община Лом. Индикативната финансова таблица, като неразделна част от плановия документ, определя индикативния финансов ресурс за неговата реализация. Планът за развитие на Община Лом е разработен от екип, сформиран на основание Заповед №156 от 13.04.2005 г. на Кмета на Община Лом и е приет от Общински съвет Лом, с Решение №449/28.02.06 г. от Протокол №48 на основание чл.14, ал.4 от Закона за регионалното развитие.

Общинският план е разработен в съответствие с предвижданията за същият планов период на Областната стратегия за развитие на Област Монтана, План за развитие на Северозападния регион, Националната стратегическа референтна рамка, Оперативна програма "Регионално развитие", Оперативна програма "Околна среда", Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", Оперативна програма "Развитие на конкурентноспособността на българската икономика", Оперативна програма "Административен капацитет", Национален стратегически план за развитие на земеделието и селските райони, Програмите за тяхното реализиране, както и с регламентите на Европейския съюз (ЕС), относно структурните фондове и Кохезионния фонд.

В процеса на разработване на плана бяха проведени редица консултации със заинтересованите страни – общински съветници, представители на бизнеса и бизнес структури, неправителствени организации. Проведоха се работни срещи за идентифициране на външните и вътрешните фактори за нуждите на SWOT анализа, както и за уточняване на визията и приоритетите за развитие, с цел отчитането на обществен интерес в плана и осигуряване на обществена подкрепа при неговата реализация.

С ОПР 2007-2013 община Лом прави сериозна подготовка и заявка за целенасочено и всеобхватно социално-икономическо развитие. Предвидени са комплексни интервенции, целящи:

- Възстановяване и развитие на инфраструктура, допринасяща за засилване на местната конкурентноспособност;
- Преструктуриране на икономиката на основата на знанието за достигането на евростандартите на ниво общ европейски пазар;
- Адаптиране на човешките ресурси към местния пазар на труда и интеграция на маргинализирани групи за подобряване качеството на живот;
- Градско развитие и околна среда;
- Изграждане на общински капацитет и развитие на местното самоуправление.

В рамките на община Лом се наблюдава тенденция към по-слаби темпове на икономическо развитие в сравнение с тези за страната. Това е резултат от факта, че почти

няма отрасли, които успешно да са се адаптирали към новите икономически изисквания, породени от промяната. Икономиката на общината е с промишлено-аграрна структура. Промислеността е с водещи функции в икономиката на общината. Производствените й мощности са съсредоточени предимно в общинския център.

Пазарът на труда в Община Лом се характеризира с висока безработица. Равнището на безработица в общината е два пъти по-високо от това за страната. Тази тенденция се наблюдава и за миналите периоди. За 2009 г. нивото на безработица за община Лом е 18,1%, а към месец декември 2010 г. – 19,9%.

Търсенето на работна сила, най-вече на първичния трудов пазар, се обуславя от множество фактори. В района на ДБТ-Лом поради отсъствие на инвестиции и несъответствието на квалификацията на безработните лица с изискванията на работодателите се задълбочава дисбаланса между търсенето и предлагането на работна ръка. По тази причина по – голям е дялът на субсидираната заетост.

Ниската степен на образование и липсата на квалификация на безработните са сериозна пречка за реализацията им на пазара на труда. Все по-често работодателите заявяват работни места с повишени изисквания, съответстващи на нови технологии, информационни системи и европейски стандарти в производството на стоки и услуги. В условията на високото равнище на безработица и стеснен пазар на предлагане на работни места, групата с ниско образование и без специалност и квалификация, остава неконкурентна. Изискванията на работодателите към професионално-квалификационните характеристики на безработните с висше образование са много високи и се получава разминаване между търсенето и предлагането на работната сила. В резултат на социалния фактор квалифицирани специалисти с висше образование остават трайно на трудовата борса или приемат нискоквалифицирана работа. Продължителният престой на пазара на труда води до загуба на професионални качества, деквалификация и непълноценно използване на наличния човешки потенциал.

Активната политика, която ДБТ-Лом изпълнява е регламентирана в Закона за насърчаване на заетостта и се финансира от Държавния бюджет в съответствие с параметрите на Националния план за действие по заетостта.

Основно затруднение на бизнеса (МСП) и през 2010 г. е недостигът на финансови ресурси за оборотни нужди, обучение на персонала, инвестиции и модернизация. Банковите кредити остават основно средство за допълнително финансиране и представителите на бизнеса на дребно виждат в тях основната възможност за осигуряване на ресурс за инвестиции. Обаче по-малките стопански субекти са с ограничени възможности по отношение на кредитирането, както за оборотни така и за инвестиционни цели.

II. Напредък по отношение на изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие, въз основа на индикаторите за наблюдение.

Като инструмент за допълваща и компенсираща финансова помощ, държавната политика за регионално развитие, в контекста на членството на България в ЕС посредством Оперативните програми към съответните министерства, даде възможност на общините да кандидатстват за реализиране на приоритетни за развитието на общината проекти, които отговарят на залегналите в Общинския план за развитие 2007-2013 г. приоритети, цели, мерки и дейности.

Към 2010 г. действащи са следните програми с европейско финансиране: ОП „Регионално развитие”, ОП „Околна среда”, ОП „Развитие конкурентноспособността на българската икономика”, ОП „Развитие на човешките ресурси”, Програма за развитие на селските райони, Програма „Трансгранично сътрудничество България - Румъния”, Програма „Трансгранично сътрудничество България - Сърбия”. В голямата си част, тези

програми са реализирали своя потенциал с отворените до сега схеми и чрез договарянето средствата в голяма степен са изчерпани.

По данни на Одитен доклад на Сметната палата – Монтана общо за периода 2007-2010 г. за Община Лом е осигурено финансирането на 31 бр. инвестиционни проекти или са изпълнени 46% от предвидените в ОПР 2007-2013 г.

За реализирането на основната стратегическа цел в Общинския план за развитие са определени стратегически приоритети, в които са концентрирани мерките за общинско развитие:

По Приоритет 1 - Възстановяване и развитие на инфраструктура, допринасяща за засилване на местната конкурентно способност,

Цел 2: *Подобряване на транспортната инфраструктура, рехабилитация на уличната настилка и благоустройство на жилищните квартали, както следва:*

по Мярка 1: *Подобряване (развитие и модернизация) елементите на техническата инфраструктура с оглед повишаване качеството на предоставяните услуги.*

Предприети са действия по реализиране на дейности във връзка с изпълнение на основните задачи за постигане на балансирано и устойчиво регионалното чрез изграждане на достъпна обществена среда и подобряване на условията за пешеходен и транспортен достъп.

Депозираният през януари 2009 г. от общинска администрация в МРРБ проект "Изграждане и възстановяване на градска крайречна зона Лом" град Лом по процедура BG161PO001/1.4-02/2008: „Подкрепа за подобряване на градската среда” градските агломерации” по Оперативна Програма „Регионално развитие” 2007–2013 г. бе одобрен, в резултат на което през октомври се подписа договор за неговото реализиране на стойност 7 657 351,16 лв.

Проекта отговаря едновременно на два от приоритетите на ОПР – приоритет 1, мярка 1 и Приоритет 2: Преструктуриране на икономиката на основата на знанието за достигането на евростандартите на ниво общ европейски пазар, Цел 1: Насърчаване на предприемачеството на територията на общината, инвестиции в областта на еко-земеделие, лека и преработвателна промишленост за достигане на евростандарти на ниво общ европейски пазар на основата на знанието, Мярка 6: Развитие на туризма и опазване на културното наследство за повишаване конкурентноспособността и икономическата активност.

Целта на този проект е да се промени облика на Лом с изграждането на нов Дунавски парк и главния подход към него ул. „Дунавска”.

Проекта предвижда дейности за подобряване на градската среда чрез реконструкция и изграждане на инфраструктура, съобразно природните дадености представляващи туристически интерес, обновяване на Дунавския парк и подходите към него, в т.ч. и ул. „Дунавска” като пешеходна зона.

Постигнати резултати:

- *Изработен технически проект «Градска крайречна зона Лом»,*
- *Подготвен и представен в МРРБ проект "Изграждане и възстановяване на градска крайречна зона Лом" град Лом по процедура BG161PO001/1.4-02/2008: „Подкрепа за подобряване на градската среда” градските агломерации” по Оперативна Програма „Регионално развитие” 2007–2013 г. към Министерство на регионалното развитие и благоустройството”.*
- *Сключен договор BG161PO001/1.4-02/2008/005 от 21.10.2009 г на стойност 7 657 351 лв.*

- *Проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Избор на изпълнител на строително-ремонтни дейности по изграждане и възстановяване на градска крайречна зона – гр. Лом.»*

Индикатори за напредък:

- *Сформиран екип за реализиране на проекта;*
- *Публикувани материали за проекта на страницата на местната преса и интернет страницата на Община Лом;*
- *Проведени работни срещи между проектантите и екипа за изпълнение на проекта;*
- *Предстои сключване на договор и начало на строителството в първите месеци на 2011 г.*

по Мярка 2: Рехабилитация на водоподаваща, водопреносна и канализационна мрежа,

са Предприети действия по реализиране на дейности, гарантиращи изпълнението на този приоритет, свързани с рехабилитацията и ремонта на пътната инфраструктура и уличната мрежа в общината, както и с рехабилитация на водоподаваща, водопреносна и канализационна мрежа.

През 2010 г. приключи изграждането на **една от основните улици в града - „Симеон“**. За аварийен ремонт в участъка на „Симеон“ от кръстовището с ул. „Каблешков“ до края на улицата при „Ал. Стамболийски“, са вложени 400 434 лв. Изградени са нови канализация и водопровод, асфалтова настилка и тротоари. Така цялата улица „Симеон“ е основно ремонтирана, с нова ВиК-система след като преди две години успяхме да изградим километровият участък от сградата на Дом „Милосърдие“ до бившия пансион на руската гимназия.

Извършени са **текущи ремонти на улици от градската мрежа** на стойност 129 000 лв. В самия край на годината започна рехабилитацията на две от основните улици в града „Панайот Волов“ и „Неофит Бозвели“, чието строителство ще продължи през пролетта на 2011 г., на стойност общо 240 000 лв. Ремонтите на четвъртокласната общинска мрежа през миналата година са на стойност 110 180 лв.

Постигнати резултати:

- *„Изграждане на битова канализация, водопровод и пътна настилка по ул. „Симеон“, финансиран със средства на местния бюджет на стойност 400434 лв.*
- *Рехабилитирани основни улици в централната градска част- „Панайот Волов“ и „Неофит Бозвели“*
- *Ремонт на четвъртокласна пътна мрежа на стойност 110 180 лв.*

Индикатори за напредък:

- *реконструирана 325 м. канализационна мрежа и 66 м. канализационни отклонения;*
- *реконструирана 676 м. водопроводна мрежа и 109 м. водопроводни отклонения;*
- *асфалтиране на улици 500 м.*
- *текущи ремонти пътища 4300 кв. м.*
- *текущи ремонти четвъртокласна пътна мрежа 3673 кв.м.*
- *изграден водопровод 175 м*
- *тротоари 625 кв. м.*

В изпълнение на политиката за общинско развитие и насърчаване на рационалното използване на водните ресурси и насърчаване на концепцията за интегрирано управление на водния сектор са

Предприети действия по реализиране на дейности, свързани с подобряване и развитие на техническата инфраструктурата за отпадъчни води в град Лом, развитие на екологичната инфраструктура за възстановяване на естествената околна среда и опазване екологичния потенциал на река Дунав и региона, подобряване качеството на живот на населението на град Лом и покриване изискванията на Европейското екологично законодателство в областта на изграждане на канализационни системи, включително и ГПСОВ.

Разработен е проект „Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом, Община Лом”, който е одобрен по Оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.”, процедура „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти по приоритетна ос 1 на МОСВ” и финансиран с Договор №58-131-С114 от 12.01.2009 г. на стойност 927 120 лв..

Проекта предвижда: повишаване на капацитета на общинската администрация за изпълнение на проекти, изготвяне на мастер план за управление на водния сектор, извършване на прединвестиционни проучвания, изготвяне на заявление със съпътстващи документи за кандидатстване за финансиране от ОПОС по проект ”Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом”, Изготвяне на технически инвестиционни проекти за изграждане на техническата инфраструктура към “Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом” по лотове – „Управление на скатови води в гр. Лом”, „Реконструкция и изграждане на канализационната система в гр. Лом.”, „Изграждане на градска пречиствателна станция за отпадни води гр. Лом» и „Доизграждане на водоснабдителна тръбопроводна мрежа в гр. Лом”.

Постигнати резултати:

- *Сключен Договор с Консорциум "ИНФРА" за изпълнение на ОП с предмет: „Подготовка на инвестиционен проект “Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом, Община Лом”.*

Индикатори за напредък:

- *Изготвяне на технически инвестиционни проекти за изграждане на техническата инфраструктура към “Интегрирано управление и пречистване на водите в град Лом”*
- *Изготвяне на ПУП - 3 бр;*
- *Изготвяне на екологични оценки, ОВОС и по Наредбата за оценка на съвместимостта на ПП и П за натура 2000 и заявление за получаване на разрешение за заустване на отпадни води от БД.*
- *Изготвена оценка на съответствието на инвестиционните проекти с нормативните изисквания*
- *Осигуряване на визуализация и публичност по проекта.*

Проектът “Подобряване качеството на живот в с. Ковачица, община Лом, чрез инвестиционни интервенции върху водопреносната мрежа” се финансира с **4 520 454 лв.** по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013. Той предвижда реконструкцията на 42 552 м от водоснабдителната мрежа на селото, в т.ч. и водопроводни отклонения, както и възстановяването на 8 км от компрометирана от изкопите пътна мрежа. Проведена е открита процедура по ЗОП и предстои сключване на договор за изпълнение на СМР.

Постигнати резултати:

- *Подписан договор №12/321/00493/23.10.09 г. за 5 424 545 лв., финансиране на проект “Подобряване качеството на живот в с. Ковачица, община Лом, чрез инвестиционни интервенции върху водопреносната мрежа” по ПРСР 2007-2013;*
- *Подадено заявление за авансово искане към ДФ „Земеделие”;*
- *Проведена открита процедура по ЗОП*
- *Предстоящо сключване на Договор за изпълнение на СМР*

Индикатори за напредък:

- *Реконструиране на 42552 м. от водоснабдителната мрежа*
- *Реконструиране на 8 км. пътна мрежа;*

В разчета за финансиране на капиталовите разходи за 2010 г. на Община Лом, в сектора основен ремонт на ДМА – пътни обекти, са реализирани следните обекти:

Обекти	Субсидия РБ и МБ
Ремонт на обекти от пътна мрежа на Община Лом ОР MON2136/III-114, Лом-Сталийска махала-Трайково-Замфир/II-81/	22 032 лв.
V-то класен път №MON2136/III-114, Лом, Ст; махала-Трайково-Замфир/II-81/	58 059 лв.
Местен път/II-II/ПСЗ-ЮГ гр. Лом /III-114/	30 069 лв.
Водоснабдяване високи зони кв. Младеново, гр. Лом	60 787 лв.
Инвестиционен проект "Реконструкция и рехабилитация на същ. път с. Добри дол-Добридолски манастир"/ОП ТГС ос 1/	9 000 лв.

Мярка 3: Развитие на електроенергийната система и внедряване на енергоспестяващи и енергозаменящи технологии – енергийна ефективност са

Предприети действия по реализиране на дейности за подобряване на енергийната ефективност, оптимизиране и ефективно използване на социалната инфраструктура. Мерките по внедряване на енергийни системи, разкриват голям потенциал не само за намаляване на енергоемкостта на произведения продукт, но и за повишаване стандарта на обитаване, чрез подобряване структурата на енергопотреблението в бита и обществените сгради. В изпълнение на мярката са

Постигнати резултати:

- *Извършени обследвания и изготвени одитни доклади на сгради общинска собственост;*

- *Разработена програма за енергийна ефективност за 2010-2013 г. на база събрана и обработена информация по показатели за потребление, налични мощности и др. в обекти общинска собственост;*
- *Община Лом, като член на Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия и пилотна община по европейския проекта МОДЕЛ, стана първата българска община, която подписа европейското Споразумението на кметовете за устойчива енергия.*
- *Проведени дни на интелигентната енергия с участието на ученици от ПГ „Н.Гергов” и СОУЧЕМИ „Д. Маринов” гр. Лом.*
- *Проведени срещи и разяснителни кампании сред подрастващите. Демонстрация на уреди и съоръжения за замерване на ветровия и слънчев потенциал в Община Лом от "ПРО ЕКО ЕНЕРГИЯ" ООД със съдействието на преподавател от ИУ гр. Варна.*

Индикатори за напредък:

- *Работещо звено за управление на енергията – ЗУЕ в Община Лом;*
- *Проведени информационна кампания насочена към младото поколение „Дни на интелигентната енергия”;*
- *В сградата на Община Лом работи Пилотно Бюро за комплексни информационни услуги по енергийна ефективност, чиято цел е да повиши знанията на гражданите по въпросите на устойчивото използване на енергията.*

Цел 3: *Осигуряване на устойчиви дейности по управление на отпадъците и опазването на околната среда и въвеждане на интегрирана система за управление на отпадъците.*

Мярка 1: Ефективно управление на отпадъците

Генерирането на отпадъци от бита и строителството все още е проблем в община Лом, който застрашава качеството на околна среда и представлява значим риск за човешкото здраве. Настоящите нива на образуване на отпадъци са високи, което налага въвеждането на нови модели на управление на отпадъците, като допринася за намаляване на общото количество генерирани отпадъци и гарантират тяхното адекватно оползотворяване и използване. Съгласно националната стратегия за управление на дейностите по отпадъците една от мярката, която се предвижда е изграждане на 54 регионални депа за отпадъци, както и изграждането на инсталации за третиране и рециклиране на строителни отпадъци. Такова регионално депо за отпадъци е изградено в град Монтана. Общината се изправя пред сериозно предизвикателство свързано с увеличеното разстояние, липсата на претоварна станция и проблем с транспортирането на отпадъците към изграденото регионално съоръжение за обезвреждане.

Предприетите действия по реализиране на дейности по въвеждане на ефективна система, гарантираща изпълнението на този приоритет са свързани с повишаване капацитета на Община Лом за справяне с проблема с управление на отпадъците, в т.ч. намаляване на техния обем, което да рефлектира и оптимизира разходите за транспортирането до регионалното депо в гр. Монтана.

За достигане на необходимата оперативна готовност на Община Лом за разработване и реализиране на инвестиционен проект за изграждане на претоварна станция, през 2009 г. общинска администрация реализира проект „Подобряване на инфраструктурата в Община Лом за управление на отпадъците», финансиран с Договор № 58-231- С020/29.12.2008 г. Проекта се изпълнява по Оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.”, процедура „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти по приоритетна ос 2 на Оперативна програма “Околна среда 2007–2013”” и е на стойност

305 400 лв. С реализирането му ще бъде изготвена цялата необходима техническа и проектна документация за изграждане на претоварна станция. Подготовката на качествени документи и изискващата се апликационна форма ще даде възможност за кандидатстване за финансиране на инвестиционните проекти по ОП „Околна среда 2007-2013 г.” приоритетна ОС 2: „Подобряване и развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци” за изграждане на претоварна станция за отпадъци.

Във връзка с реализиране на ДЕЙНОСТИТЕ ПО СМЕТОСЪБИРАНЕ И СМЕТОИЗВОЗВАНЕ на територията на Община Лом, от общинското предприятие „Чистота-Лом” е закупена е нова техника - два нови сметосъбиращи комбинирани автомобили на обща стойност 450 000 лв. Доставени са 300 нови контейнери, което е добра предпоставка за извършването на качествени услуги в сферата на чистотата.

Постигнати резултати:

- *Изготвен технически проект за претоварна станция в община Лом по проект Техническа помощ за подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците в Община Лом по ОП*
- *Изготвен ПУП по проект за техническа помощ "Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците в Община Лом".*
- *Избран лицензиран консултант за оценяване на съответствие на инвестиционни проекти, изработени в изпълнение на проекти на Община Лом за техническа помощ, финансирани от ОПОС. Позиция №1: Проект:Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъци в Община Лом".*
- *Закупени сметосъбиращи автомобили на обща стойност 450000 лв.*
- *Доставени 300 бр. контейнери*

Индикатори за напредък:

- *Подготвен технически проект и документация за възлагане на строителството*
- *Подготовка на апликационна форма.*
- *Реализиран Договор с изпълнителя БТ "Инженеринг" ЕООД.*
- *Изготвени рекламни материали*
- *Проведено обществено обсъждане*

Мярка 3: Предпазване от рискове и укрепване на свлачища

Предприетите действия по реализиране на тази мярка са дейности насочени към координирани превантивни действия за предпазване от рискове при природни явления и бедствия и дейности за подобряване качеството на живот на жителите в Общината.

През изтеклата година продължи изпълнението на проект “Укрепване брега на р. Дунав в района на градската част”, финансиран от Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

За изпълнение на втория етап от **проекта “Укрепване брега на р. Дунав в района на градската част на Лом”** Община Лом получи финансиране от 4 300 000 лв., след като Министерството на регионалното развитие и благоустройството, което беше възложител на първия етап, прекрати договора с фирмата-изпълнител. В края на 2010 г. проведехме избор на фирма, която да извърши строително-монтажните работи по

кейовата стена и сключихме договор с „Главболгастрой” АД. Строителството на кейовата стена ще продължи и приключи още тази година, ако нивото на река Дунав позволява това. Резултат от този проект ще бъде изграждането на 850 метра кейова стена, преустановяваща ерозионното действие на река Дунав в района на Дунавския парк. Така ще бъде преустановена опасността от високите води на реката и укрепен брега, осигуряващ подходящо благоустройство на крайбрежната зона, увеличаване на пътничкопотока и развитието на туризма.

Изградена подпорна стена ул. "6-ти Септември" (към ул. „Пирот”) на стойност 123 758 лв.

Постигнати резултати:

- *Избран изпълнител за извършване на строително-монтажните работи по кейовата стена*
- *Сключен договор с фирмата-изпълнител „Главболгастрой” АД*

Индикатори за напредък:

- *Изграждане на 850 м. кейова стена*
- *Благоустройство на крайбрежната зона*
- *Увеличаване на пътничкопотока*
- *Развитие на туризма в гр. Лом*

Друг проект по Оперативната програма „Регионално развитие”, който е в процес на реализация, е **“Инфраструктурни мерки за предотвратяване на свлачищни процеси в кв. “Младеново”** по процедура „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”. Дейностите по проекта целят намаляване нивото на подпочвените води, прихващането на повърхностните води и като цяло отводняване на територията на свлачищната зона в квартала и възстановяване на открит канал по ул. “Софийска”.

Проектът и необходимата техническа документация са изготвени в съответствие с всички изисквания, посочени в наредбите, отнасящи се до проектиране на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищните процеси в кв. „Младеново”.

След стартирането на проекта и сключване на договор с “Пътинженеринг М” ЕАД, фирмата започна работа по ул. “Явор”, но след постъпил сигнал в МРРБ, бе спрян докато се произнесе АДФИ дали има нарушения по тръжната процедура за избор на изпълнител на СМР.

През октомври 2010 г. Община Лом подаде проектно предложение по Програмата за развитие на селските райони, което е в полза на жителите на с. Замфир. Проектът трябва да постигне съответствие с екологичното законодателство и по-специално с Директивата за питейни води чрез реконструкция на 8990 м улична водопроводна мрежа и подмяната на 3000 линейни метра сградни отклонения. За СМР и възстановяване на прилежащата пътна настилка Община Лом кандидатства за 2 021 040 лева, необходими за подобряване инфраструктурата на село Замфир.

Постигнати резултати:

- *Сформиран екип за изпълнение на проекта;*
- *Публикувана информация на интернет страницата на община Лом;*

- Сключен договор с изпълнител на дейност по подготовка на тръжна документация за избор на изпълнител на СМР;
- Предоставена за съгласуване в МРРБ и одобрена тръжна документация за избор на изпълнител на СМР по проекта;
- Сключен договор с изпълнител на дейности по осигуряване на визуализация и публичност;
- Сключен договор с изпълнител на дейности по провеждане на пресконференции и публикации;
- Сключен договор с изпълнител на дейности по осигуряване на финансов одит;
- Сключен договор с изпълнител на услуга по строителен надзор;
- Проведени работни срещи;

Индикатори за напредък:

- Намаляване нивото на подпочвените води
- Прихващане на повърхностните води
- Отводняване на територията на свлачищната зона
- Възстановяване на открит канал на улица „Софийска”
- Реконструкция на 8990 м. улична водопроводна мрежа.

Приоритет 2 - Преструктуриране на икономиката на основата на знанието за достигането на евростандартите на ниво общ европейски пазар Възстановяване и развитие на инфраструктура, допринасяща за засилване на местната конкурентно способност

Цел 1: *Насърчаване на предприемачеството на територията на общината, инвестиции в областта на еко-земеделие, лека и преработвателна промишленост за достигане на евростандартите на ниво общ европейски пазар на основата на знанието.*

Марка 1: Локални инвестиции, пряка помощ и схеми за подпомагане в подкрепа на предприемачи, малки и средни предприятия за повишаване на производителността и конкурентно способността

За голяма част от бизнеса, за да оцелее в новата конкурентна среда и продължи да се развива, е необходимо да инвестира в материални активи и оборудване, в човешки ресурси, в нови технологии, а оттам и в качество, бързина, коректност и в осъществяване на местни партньорства.

Предприети са действия по реализиране на дейности за осигуряване и форма на подпомагане на земеделски производители и представители на МСП при разработване и усвояване на средства по схеми за финансиране на подхода ЛИДЕР на Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г., чрез сключването на тристранен договор за публично-частно партньорство между Община Лом, НПО и представител на местния бизнес след Решение на Об съвет Лом.

Проектът е на стойност 183 492 лв. и е с период на изпълнение 01.01.2010 – 31.12.2010 г. Реализацията му позволява верифициране на 100 % на разходите по посочената сума.

Постигнати резултати:

- *Депозирани в ДФ „Земеделие” проект №431-2-03-1 от 31. 08.2009 г. “Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на община Лом”;*

- Сключен договор №РД 50-365 от 28.12.2009 г по ПРСР 2007-2013 г. за проект “Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на община Лом”

Индикатори за напредък:

- Сформиран екип
 - Проведена процедура за избор на консултант за извършване на: Проучване и оценка на потенциала за развитие на бизнес на територията на Община Лом, изготвяне на социално-икономически анализ на територията на община Лом, обучение на фокус- група от 10 участника и три дневни обучения за 12 участника.
- Проектът не е финализиран поради липса на средства.

Мярка 2: Прилагане на местни инструменти, стимулиращи развитието на малките и средни предприятия

Предприети са действия по реализиране на дейности за надграждане на утвърдените трансгранични взаимоотношения с партньори от Румъния и Сърбия, чрез мултиплициране на дейности, свързани с бизнес сътрудничество, развитие на пазарна инфраструктурата, развитие на дребномащабна физическа инфраструктура, популяризиране на общината и подкрепа на местни бизнес структури. В тази връзка е подготвено и депозирано проектно предложение по Програма за ТГС Румъния–България 2007-2013 г., на стойност 1 477 956 €. Проекта предвижда изграждане и оборудване на логистичен бизнес център в гр. Лом (реконструкция на общински пазар) и център за търговия в Дабулени (Румъния).

Постигнати резултати:

- Сключен договор с консултант за подготовка и депозиране на проект по Втора покана по Програмата за ТГС Румъния - България 2007-2013 г.;
- Сключен договор с проектант за подготовка на идеен проект „Търговско логистичен център за развитие на трансграничен бизнес и търговия”;
- Подаден за одобрение проект “Съвместно изграждане на центрове за развитие на трансграничен бизнес и търговия в град Лом (България) и Дабулени (Румъния)”

Индикатори за напредък:

- Предоставяне на допълнителна информация към комисията по оценяване на проектното предложение

Мярка 6. Развитие на туризма и опазване на културното наследство за повишаване конкурентноспособността и икономическата активност

Предприети са действия по реализиране на дейности свързани с Възстановяване на културни, исторически и технически места и обекти. Приспособяването им за бъдещо използване като туристически обекти и обекти на бизнес инфраструктурата, допринасящи за повишаване на конкурентноспособността и икономическата активност на икономическите агенти.

Общинска администрация кандидатства с проекти по ФАР ТГС България-Сърбия и България Румъния. Поради проблеми на национално ниво, свързани с изпълнението на програмата, проектите не бяха разгледани и оценени. Липсата на финансиране за реализиране на проекти с трансграничен характер, накара администрацията да разработи нови проекти и кандидатства с тях по Програма за трансгранично сътрудничество „Румъния-България 2007-2013 г.” и Инструмента за предприсъединителна помощ между България и Сърбия.

Разработен бе проекта „Стимулиране на ТГС в българо-румънският регион – област Монтана, община Лом и област Долж – чрез стратегически планирания на културното и

екотуристическото развитие”, който бе подаден за финансиране по ПТГС „Румъния-България 2007-2013 г.”. Проекта очаква финансиране.

Приоритет 3: Адаптиране на човешките ресурси към местния пазар на труда и интеграция на маргинализирани групи за подобряване качеството на живот

Цел 1: *Повишаване качеството на образованието и придобитата професионална квалификация*

Мярка 3: Подкрепа на процесите на реструктуриране на заетостта;

Действията ни по отношение на **НАМАЛЯВАНЕ НА БЕЗРАБОТИЦАТА И ОСИГУРЯВАНЕТО НА ТРУДАВА ЗАЕТОСТ** се реализират в две основни направления: превантивни: чрез обучение на безработни и заети, и защитни – мерки, насърчаващи работодателите да наемат на работа лица в неравностойно положение на пазара на труда. От голямо значение са превантивните действия, които целят хората, останали без работа, да не изпаднат в състояние на трайна безработица и оттам до необходимостта от социално подпомагане. Включването им в програми и мерки за заетост продължава да бъде наш приоритет.

По националната програма **”От социални помощи към осигуряване на заетост” през 2010 г. бяха наети 102 безработни лица** в различни дейности – поддръжка на сгради и инсталации, социални дейности, залесяване, почистване на обходни канали, строително-ремонтни работи, по които бяха усвоени 128 726 лв.

В дейността „ГНРЗУ” към националната програма бяха **наети средномесечно 158 лица** и са усвоени 103 210 лв., както и по дейност „Аварийни групи” – 32 лица за 7 283 лв.

По националната програма „Заетост и професионално обучение на хора с трайни увреждания” в Общинска администрация бяха наети 4 лица с увреждания.

По Програми „Договор за стаж след квалификационно обучение” наехме четири младежи до 29 години за период от 6 месеца. В националната програма „Старт на кариерата” е включено едно лице до 29 години, завършило висше образование, което не е работило никъде.

Акцентът на политиката по отношение на насърчителните мерки е насочен приоритетно към преференциите, свързани с повишаване на нивото на квалификация на заетите, както и повишаване на квалификацията и пригодността за заетост на безработните. Професионалната квалификация е обект на засилен интерес от страна на безработните, защото повишава тяхната конкурентноспособност и увеличава възможностите им за реализация на пазара на труда.

Въпреки че е трудно да се прецени доколко са устойчиви работните места, създавани чрез програмите за насърчаване на заетостта, те са необходими, доколкото са насочени към конкретните рискови групи на пазара на труда, за да се преодолеят негативните структурни характеристики на безработицата в страната.

Изпълнихме **Програмата за полагане на обществено полезен труд от безработни лица** в трудоспособна възраст, подпомагани с месечна социална помощ на основание чл.9 от ППЗСП. Програмата бе актуализирана като времетраенето на полагане на обществено полезен труд стана от 5 на 14 дни по 4 часа дневно, за което време безработните се застраховат с „трудова злополука”. Лицата бяха застраховани за период от 8 месеца. Безработните се включиха в дейности по почистване на общински терени, паркове, улици, дворове на учебни и социални заведения, гробищни паркове. По програмата работиха общо 4 500 безработни или средномесечно 445.

Предприети са действия по отношение на намаляване на безработицата. Действията се реализират в две основни направления: превантивни – обучение на безработни и заети и

защитни – мерки насърчаващи работодателите да наемат на работа лица в неравностойно положение на пазара на труда.

Общинската администрация е осигурила работа на 671 лица в изпълнението на различни дейности – поддръжка сгради и инсталации, социални дейности, лятна поддръжка гробищен парк, залесяване, почистване на обходни канали, строително-ремонтни работи, НООРОС и др..

Постигнати резултати:

- Сключен между Община Лом и Дирекция "БТ", в изпълнение на НП „ОСПОЗ” за осигуряване на заетост на 102 безработни лица.
- Усвоени 128 726 лв. за трудови възнаграждения по НП „ОСПОЗ” 2010 г.;
- Наети средномесечно 158 лица за период от 8 месеца, заети в дейност „ГНАРЗУ”;
- Усвоени 103 210 лв. за трудови възнаграждения по дейност „ГНАРЗУ”;
- Наети средномесечно по дейност „Аварийни групи” – 32 лица и усвоени средства за трудови възнаграждения 7 283 лв.
- Наети 4 лица с намалена работоспособност по НП „Заетост и професионална обучение на хора с трайни увреждания”.
- Наети 4 лица по Програма „Договор за стаж след квалификационно обучение” по чл. 41 и чл.46 от ЗНЗ.
- По НП „Старт на кариерата” е включено 1 лице до 29 години, завършило висше образование.
- По дейности свързани с почистване на общински терени са наети общо 4500 безработни лица или средно месечно 445 души.

Приоритет 4 - Градско развитие и околна среда

Цел 1: Развитие на града и намаляване на диспропорциите между селските райони /кметства/ и административния център Лом.

Мярка 1: Създаване на териториално устройствени, градоустройствени и геодезически планове на населените места от общината, основа за обслужване на собствеността и реализиране на инвестиционни инициативи.

Дейност 1. Осигуряване на градоустройствена основа за предоставяне на терени на потенциални инвеститори за изграждане на обекти от икономиката и комплексно обществено обслужване. (отреждане на терени за изграждане на модерен селскостопански, животински и промишлен пазар с обособяване на паркинги и борса за предлагане и купуване на продукцията на основата на публично-частно партньорство).

Дейност 2. Попълване на специализирани планове на подземен кадастър. Изработване на план схема за мрежи и съоръжения на техническа инфраструктура. Осъвременяване на кадастралните и подробните устройствени планове на града и населените места в общината.

Дейност 3. Осигуряване на градоустройствена основа за разширяване на техническата и социалната инфраструктура на общината.

Дейност 4. Осигуряване на градоустройствена основа за решаване проблемите на квартали с преобладаващо ромско население за преодоляване на дискриминацията в жилищното устройване. Уреждане на въпроси свързани със собствеността и подобряване на инфраструктурата.

Община Лом кандидатства за безвъзмездно финансиране по Оперативната

програма „Регионално развитие”, Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, компонент „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие” с проект: ”Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Лом”

Лом е една от 36-те общини, центрове на градски агломерации, избрани да кандидатстват за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Проектът е на стойност 499 440 лв., като собственият принос на Община Лом е в размер на 24 960 лв.

Интегрираният план, определящ рамката на развитието на Община Лом в следващия планов период 2014-2020 г., цели трайно подобряване на икономическото, социалното и екологично състояние на дадена градска територия.

Постигнати резултати:

- *Избрана консултантска фирма за разработване на проектното предложение.*
- *Разработено и подадено проектно предложение.*

Мярка 3: Оптимизиране и ефективно използване на социалната инфраструктура.

През октомври 2010 г. спечелихме финансиране за проекта "Саниране и енергиен мениджмънт на ПГ „Найден Геров”, ЦДГ №7 „Калинка”, Детска ясла №1 и I ОУ „Никола Първанов” "от 3 418 091 лв., също по ОПРР. Проектът, както говори и самото му наименование, предвижда подобряване на училищната инфраструктура чрез извършване на строителни и ремонтни дейности, внедряване на мерки за енергийна ефективност, обновяване и внедряване на интерактивни методи на обучение и мерки за сигурност в обектите и превенция на противообществените прояви. Откритата тръжната процедура за изпълнител на СМР е в процес на изпълнение.

Предприети са действия по поддържане и обновяване на обектите на образованието, здравеопазването, социалните грижи, спорта и младежките дейности, културата и културните институти.

Постигнати резултати:

- *Депозиран в МРРБ проект "Саниране и енергиен мениджмънт на ПГ "Найден Геров", ЦДГ №7 "Калинка", Детска ясла №1 и I ОУ "Никола Първанов", с идентификационен №BG161PO001/1.1-01/2007/125 по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, Операция 1.1: „Социална инфраструктура”, компонент 1 „Образователна инфраструктура”, на Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”, Бюджетна линия: BG161PO001/1.1-01/2007 по ОПРР.*
- *Сключен договор с МРРБ на 03.09.2010 г.*
- *Сформиран екип за управление на проекта*
- *Реализирани ремонтни работи по част: „Саниране” за обект II-ро ОУ ”К.Фотинов” със средства от общинския бюджет в размер на 101147 лв. и от републиканския бюджет в размер на 61612 лв.*
- *Реализирани ремонтни дейности по част: „Отопление”- изграждане на нафтово стопанство и доставка на комплект отоплителен водогреен котел за обект II-ро ОУ ”К.Фотинов” със средства от МБ в размер на 49 950 лв.*

- Реализирани ремонти на детски градини , финансирани от РБ на стойност 14394 лв. и от МБ на стойност 28239 лв.
- Санирание на I ОУ "Никола Първанов" на стойност 3828 лв.

Първият приключил наш инфраструктурен проект по оперативните програми е **“Реконструкция и обновяване на читалищата в Община Лом”**, съгласно сключен договор BG161PO001/1.1-01/2007 на стойност **1 853 838 лв.** финансиран по Операция 1.1: „Социална инфраструктура”, бюджетна линия BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” на Оперативна Програма „Регионално развитие” 2007–2013 г. към Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

За изпълнението на този проект е използван краткосрочен кредит от Фонд „ФЛАГ” в размер на 739 084 лв

Постигнати резултати:

- Извършен основен ремонт и санирание на сградите на читалищата „23 септември” в Лом и „Замфир Хаджийски” в с. Замфир.
- Изграждане на рампи за инвалиди.
- Обзаведени са нови театрални салони и компютърни зали.
- Оборудвани компютърни зали с компютърни конфигурации и озвучителна техника.
- Извършен одит на проекта от лицензиран експерт-счетоводител съгласно изискванията на управляващия орган.

Индикатори за напредък:

- Подобряване достъпа и предлагането на социокултурни услуги
- Повишаване качеството на живот и интегрираното градско развитие
- Повишаване на младежката активност на територията на Община Лом
- Осигуряване на достъп и социално включване на групи в неравностойно положение.

Цел 2: Развитие на социалните услуги. Осигуряване на достъпни и качествени здравна помощ и здравословна жизнена среда за населението на община Лом.

Мярка 3: Насърчаване на социалната интеграция и на равните възможности

Община Лом кандидатства по Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси” кандидатствахме и **спечели финансиране по четири проекта** в областта на социалните услуги и трудовата заетост.

С проекта **„Нов избор - развитие и реализация”** общината бе одобрена за обучение на безработни лица по различни специалности за придобиване на квалификация с последващо назначаване по трудови правоотношения за срок от 12 месеца, при пълен работен ден, с трудово месечно възнаграждение в размер на минимална работна заплата. Така през 2010 г. бяха обучени и назначени 32 спасители при аварии, бедствия и катастрофи, 10 еколози, трима електротехници в града и кметствата на общината.

Проектът **„Грижа и подкрепа за нашите деца и родители в Община Лом”** е на стойност 189 925 лева. Този проект обхваща 100 души с увреждания и самотно живеещи

хора и семейства, в които има деца с трайни увреждания на територията на Община Лом. Бяха създадени 40 нови работни места, ангажирани в дейността „Домашен помощник”.

Проектът **„Център за настаняване от семеен тип – За по-щастливо детство”**, който е на стойност 226 236 лева, има за цел извеждане на 10 деца от Дом „Милосърдие” и настаняването им в подобрени условия, близки до семейните. В центъра от семеен тип „По-щастливо детство” ще се предоставя пълен комплекс от социални, психично-здравни и образователни услуги.

По оперативната програма „Развитие на човешките ресурси” Община Лом бе включена в проекта **„Подкрепа за достоен живот”** на Агенцията за социално подпомагане, който предвижда обучение и назначаване на социално слаби за лични асистенти, които да се грижат за хора и семейства с трайни увреждания.

Предприети са действия по разширяване на предлаганите социални услуги и разкриване на нови форми, обхващащи всички социални групи (деца, стари хора, инвалиди, бездомни).

Подкрепата на общината към хората от третата възраст и хората с увреждания не само не намалява, но и всяка година се търсят нови форми и се реализират нови идеи за подпомагането им.

През 2010 г. успешно стартира социалната услуга в общността по проект **„Обществена трапезария - Лом”**, финансиран от Фонд „Социално подпомагане” към МТСП на обща стойност 19 795 лв. Доставчик на услугата е Домашен социален патронаж Лом. В проекта са включени 150 потребители от град Лом и четирите му квартала. Основната цел е предоставяне на топла храна за обяд на лица и семейства в неравностойно положение и крайно нуждаещи се. Услугата се предоставя в пунктове за разливане на храната в четирите ромски квартала и града.

Като делегирана от държавата дейност функционира социалната услуга в общността **„Център за социална рехабилитация и интеграция”** с капацитет 40 потребители и 8 щатни броя персонал. Социалната услуга се предоставя в общинска сграда, предоставена за безвъзмездно ползване от ООО на СИБ, която е реновирана и има достъпна архитектурна среда, подходяща за хора с увреждания. Центърът е комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Поради голямата необходимост от този вид услуга, през тази година Община Лом направи постъпки за увеличаване капацитета на социалното заведение от 40 на 60 места, като търси възможности за преместване на Центъра в друга по-голяма сграда.

Със средства по проект BG 2006/018-343.01.01-1.05“Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”, компонент 2. „Предоставяне в общността на медицински, социални и образователни услуги за деца” по Програма ФАР бе финансирано създаването на нова форма на деинституционална услуга в общността "Център от семеен тип за деца". Центърът "Нов дом-нов шанс" град Лом предоставя условия, близки до домашната среда и реинтеграция на семействата на 7 деца изведени от Дом за деца „Милосърдие”, както и дава възможност за развитие на умения у децата и подготовка за самостоятелен живот извън центъра.

В Дом за възрастни хора с умствена изостаналост „Св. Георги Победоносец”-местност „Чучурката”, през 2010 г. са извършени ремонти и модернизация на материалната база на обща стойност 3 654 лв. За Дома са получени дарения от неправителствени организации на обща стойност 9 105 лв.

В Дома за възрастни хора с деменция, с. Добридол, са извършени ремонтни дейности на стойност 9639 лв. В края на годината чрез Отдела за военно сътрудничество към Посолството на САЩ в България ръководството на Дома са осигурени средства за основен ремонт на стойност 90 000 лв., който ще се извърши през 2011 г. Предвижда се

реконструкция на покрива и преустройство на театрален салон в три спални помещения и санитарни възли, както и цялостно боядисване.

В Дома за възрастни хора с физически увреждания – с. Орсоя, са дарени хранителни продукти на обща стойност 2 312,72 лв.

През 2010 г. в Дома за стари хора – с. Добридол, не са извършвани ремонтни дейности. Получени са дарения на обща стойност 1 909 лв., които са медикаменти, хранителни продукти и дрехи.

В Дом за деца „Милосърдие“ през изминалата година са извършени ремонти на столовата, хранителния склад и банята на обща стойност 3 346 лв. Получени са дарения под формата на хранителни продукти, играчки, оборудване, електроуреди, дрехи, обувки и парични суми на обща стойност 13 883 лв. Във връзка със съвременните условия и изисквания при предоставяне на услуги за деца и в изпълнение на препоръката за реформиране на дом „Милосърдие“, бяха разработени проекти за подобряване на материалната база и проект за въвеждане на алтернативна социалната услуга „Седмична грижа“.

Като делегирана държавна дейност от 01.01.2010 г. бе разкрита социалната услуга „**Център за настаняване от семеен тип**“ с капацитет 9 деца и численост на персонала 6,5 щатни бройки.

През 2010 г. са утвърдени 7 професионални приемни семейства и са настанени 5 деца. Две са в процес на настаняване.

Цел 3: Създаване и предлагане на адекватно образование в Община Лом и постигане на ефективни обучителни услуги.

Марка 2: Повишаване качеството на предлаганите образователни услуги

Предприети са действия от Общинска администрация за стимулиране и подпомагане на сътрудничеството с училищата и училищните настоятелства в разработката на проекти за кандидатстване по финансиращи програми.

През 2010 г. се реализира проект „Децата на Лом – творят и мечтаят“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, на стойност 290 000 лв. В този проект като партньори на общината са включени почти всички ломски общински и държавни училища и някои от спортните клубове. По проекта бяха сформирани 111 извънкласни групи по интереси, включващи 1582 ученици.

Извънкласните групи по интереси са диференцирани в четири направления:

1. Развитие на умения в областта на спорта, посредством клубове по футбол, волейбол, хандбал, шах, лека атлетика и щафетни игри, акробатика, аеробика, бадминтон. В спортните клубове са включени 452 деца, разпределени в 32 групи.

2. Развитие на умения в изкуството, танците, народният бит и култура. Създадени клубове по народни и модерни танци, вокални и фолклорни групи, фанфарна и барабанна музика, спортни и парадни мажоретки, приложно изкуство, естетика на бита, фолклорни обичаи и традиции, художествено слово и моделни спортове. В клубовете по изкуство са включени 719 деца, разпределени в 50 групи.

3. Развитие на умения в областта на математиката, информационните технологии, компютърен дизайн и чуждоезикови умения. Обхванати са 188 деца, разпределени в 15 групи.

4. Развитие на умения в областта на гражданското образование и устойчива гражданска позиция. Създадени са следните клубове: Детски и младежки парламент, Клуб „Да спасим земята“, Детска полицейска академия, Часът на здравето, Екология и опазване на природната среда, Междуетническо взаимодействие, Историческо и културно наследство на България. В тези дейности участват 173 деца, разпределени в 14 групи.

Постигнати резултати:

- Академия „Спарта”-развитие на уменията в спорта.
- „Арт- академия”- развитие на умения в изкуството, танците, народния бит и култура.
- Софтуерна академия- развитие на умения в областта на математиката, информационните технологии, компютърен дизайн и чуждоезиково обучение.
- Академия „Градът на слънцето”-развитие на умения в областта на гражданското образование и устойчива гражданска позиция.

За всички клубни дейности са осигурени необходимите материали и консумативи, спортни принадлежности, озвучителни уредби за вокалните и фолклорни групи и закупуване на спортни екипи, униформи за мажоретки и фанфари. За децата от отдалечените региони на града и селата бе осигурен транспорт за всички училищни и междуучилищни инициативи през годината. Всички закупени по проекта материали и консумативи са заприходени и остават за училищата партньори.

ОУ „Никола Първанов” спечели проект „Заедно живеем и творим света” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” BG051PO001/07/4.2-01 “Да направим училището привлекателно за младите хора” на стойност 49 680 лв. Проектът представлява система от извънкласни дейности (школа по приложни изкуства, школа - моделизми, школа - мажоретки и художествени композиции и клуб ”История на религиите” - обучение, мобилност и изяви на местно и национално ниво. Училището, подкрепено финансово от общината, спечели проект за изработване на ученически униформи по Националната програма „Училището – територия на учениците”, модул „Ритуализация на училищния живот” – 2008 г. и проект по Национална програма „С грижа за всеки ученик”, Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка”.

По Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” BG051PO001/07/4.2-01 „Да направим училището привлекателно за младите хора”, гимназията защити и реализира проект „Младежка академия” на стойност 30 720 лв.

СОУ ЧЕМИ „Д. Маринов” спечели проект за изработване на ученически униформи по Националната програма „Училището – територия на учениците”.

Приоритет 5: Изграждане на общински капацитет и развитие на местното самоуправление

Цел 2: *Постигане на по-добро и по-ефективно обслужване на гражданите и бизнеса*

Мярка 1: *Усъвършенствуване организацията на управление и работа в общинската администрация*

Предприети са действия по поэтапното прилагане на електронно правителство и Извършване на услуги по електронен път посредством интернет-страницата на Общината, чрез въвеждане на стандарти в работата на общинската администрация и разширяване на видовете информационни услуги и тяхното предоставяне.

Новите услуги са съпътстващи дейности по **проекта «Община Лом - Нова, Ефективна и Качествена, Администрацията е в услуга за Вас!**, който Община Лом изпълнява по Оперативна програма «Административен капацитет». Използването на електронни услуги води до повишаване на удовлетвореността на гражданите и бизнеса,

тъй като така се постига по-голяма прозрачност, пестят се време и средства и се облекчава административния процес.

Цялостното подобряване на **АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ, ИЗГРАЖДАНЕТО НА ОБЩИНСКИ КАПАЦИТЕТ И РАЗВИТИЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ** е сложен процес, част от който е въвеждането на електронни услуги. През 2010 г. беше поставено началото на предоставянето на **нови административни услуги**. След като сключи договор с Националната агенция за приходите, Общинската администрация започна да приема искания за **издаване на удостоверения за наличието или липсата на задължения** и да връчва документите, без да е необходимо да се ходи до Монтана. Така бизнесмени и граждани спестяват средства и време, след като могат на място да подават искания и получават удостоверенията за липса на задължения.

През 2010 г. Общинска администрация въведе и нова услуга – **приемане и обработване на заявления от гражданите към Агенцията по геодезия, картография и кадастър**, както и на разяснения по Закона за кадастър и имотния регистър.

Проектът, който продължава и през 2011 г., предвижда **подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса в община Лом чрез внедряване и използване на информационни технологии**, модернизиране на предлаганите административни услуги, включително чрез въвеждане на комплексни и електронни административни услуги, както и подобряване на комуникацията с потребителите посредством системи за обратна връзка. Резултати от изпълнението на този проект ще бъдат: административни услуги, които да се предлагат и по електронен път; разработени и внедрени софтуерни решения за надграждане на информационните системи и интегрирането им в единна автоматизирана информационна система в административния център на община Лом и кметствата Сталийска махала, Ковачица, Трайково и Замфир; улеснен достъп до информация и услуги, включително и на хора с увреждания, закупен и внедрен софтуер за обработка на семейните регистри и необходимата техника в административния център на община Лом и четирите кметства, автоматизирани 26 100 броя семейни регистри на гр. Лом и четирите кметства, както и 33 875 броя актове за брак, смърт и раждане в пилотните кметства, закупен и монтиран обществен информационен терминал в административния център на Община Лом.

Постигнати резултати:

- *Сключен договор А09-31-34С/12.06.09 г. по ОП "Административен капацитет" за реализиране на проект "Община Лом - НЕКА е в услуга за Вас!" на стойност 329 389 лв.;*
- *Проведени работни срещи и обучения, обучени 80 служители на общинската администрация по Закона за електронното управление във връзка с прилагането на актуализираните вътрешни правила*
- *Сключени договори с НАП и Агенция по кадастър за разкриване на изнесено работно място в услуга на гражданите на община Лом;*
- *Разполагане на киоск система;*
- *Проведена процедура по ЗОП с предмет „Разработване и внедряване на софтуер. Създаване на единна информационна система. Обучение на служители”*
- *Осигурена визуализация, публичност и популяризация на проекта.*

Индикатори за напредък:

- *Подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса в община Лом чрез внедряване и използване на информационни технологии;*
- *Модернизиране на предлаганите административни услуги, включително чрез въвеждане на комплексни и електронни административни услуги;*

- *Подобряване на комуникацията с потребителите на административни услуги посредством системи за обратна връзка.*

ЦЕЛ 4: *Развитие на сътрудничеството за европейско териториално сближаване, задълбочаване на партньорството и добросъседството за постигане на развитие*

Мярка 1: Развитие на трансгранично сътрудничество

Предприети са действия по утвърждаване на партньорските взаимоотношения с Румъния и Сърбия за интегрирано териториално развитие.

Разработените два проекта (описани по-горе в приоритет 2) целят създаване на благоприятна бизнес среда, като база за устойчиво икономическо развитие и насърчаване на сътрудничеството между представителите на бизнес структурите от Лом и Панталей Ниш за създаване на трайни партньорства в двата целеви региона. Подобряването на съществуващата инфраструктура на местния общински пазар ще осигури необходимите условия за създаване на благоприятна бизнес среда за стимулиране и подкрепа на нови бизнес начинания и ще окаже влияние върху икономическото развитие, бизнеса и търговията.

Постигнати резултати:

- *Проведени работни срещи с партньорите по проектите;*
- *Изработени технически проекти и подадени предложение;*

Индикатори за напредък:

- *Съвместни отговори по поставени от оценителната комисия допълнителни въпроси и прилагане на документи от община Лом и партньорите и.*

III. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Съгласно разпоредбите на Закона за регионалното развитие (ЗРР) кметът на общината ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на ОПР и представя годишен доклад за изпълнението на програмата за одобряване от ОбС.

С Правилника за прилагане на ЗРР са регламентирани условията и редът за наблюдение на изпълнението на ОПР.

ОбС с решението за приемане на ОПР задължава кмета на общината в края на всяко първо тримесечие на календарната година да отчита изпълнението на плана.

В раздел VIII Мониторинг, оценка, контрол и актуализация на ОПР е предвидено създаването на работна група за мониторинг на ОПР, в която да бъдат включени представители на ОбС, експерти от състава на общинската администрация, местния бизнес и на неправителствени организации. Групата се създава с решение на ОбС по предложение на кмета на общината.

Със заповед № 501 от 29.12.2008 г. кметът на общината е определил: реда за изготвяне на годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР, срока за внасяне на доклада за обсъждане и одобрение в ОбС; срока за изпращане на доклада на председателя на областния съвет за развитие.

Със заповед № 402 от 27.08.2010 г. кметът на общината е наредил сформирането на работна група за:

а/ организация, координация и реализация на дейностите за постигане на целите, заложи в ОНР;

б/ актуализация и съдействие при изготвянето на междинна оценка на ОНР 2007-2013 г.

Разработена е системата за наблюдение на ОНР на общината, обхващаща източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията, съгласно чл. 78, ал. 2, т. 1 от Правилника за прилагане на ЗНР.

Изпълнението на общинския план за развитие в оперативен аспект се подпомага и координира основно от дирекциите „Местно икономическо развитие, общинска собственост и управление на програми”, ХДМС и „Социално подпомагане и интеграция”. Всяко инвестиционно предложение се обсъжда в работна група. За проведеното обсъждане се съставят протоколи и се оценява съответствието на всички елементи на формуляра за кандидатстване.

Екипът извършва всички необходими предварителни проучвания, изследвания и анализи, за да обоснове проекта, анализира средата и заинтересованите страни, дефинира проблемите и избира подходящи алтернативи за тяхното решаване, определя общата и конкретните цели, целевата група и ползите от проекта, дейностите и очакваните резултати, промените в средата и общината, устойчивостта на въздействието и мултиплицирането на проекта. При необходимост, някои от горепосочените части се възлагат на външни експерти. Екипът провежда срещи за информиране на заинтересованите страни, в зависимост от спецификата на проекта и изискванията на съответната Оперативна програма или грантова схема по ФАР.

В зависимост от оперативната програма или схема за безвъзмездна помощ и от вида проект, както и неговата стойност, се разработват и други анализи, като: обхват на проекта и оценка на финансовата ефективност; времеви график; бюджет на проекта; анализ разходи-ползи; финансов и икономически анализи и анализ на чувствителността и риска; анализ на човешките ресурси; управление на комуникациите в проекта; анализ на публичните разходи; влияние върху околната среда.

Екипът изготвя и оформя проект, съгласно формуляра по съответната оперативна програма или предприсъединителен инструмент. Попълват се всички необходими приложения, съгласно изискванията на донора, посочени в пакета документи за кандидатстване.

Специалистите от отдел „Управление на проекти” в МИРОСУП наблюдават процеса на изпълнение на отделните дейности, заложи в плана; координират работата на отделните институции; съдействат за изпълнението на приоритетите и дейностите, включително при търсене на източници за финансиране и при разработката на конкретни проекти и програми, анализират изпълнението и изготвят предложения за корекции, предлагат изменения и допълнения, в съответствие с настъпилите промени, изготвят ежегодни доклади по извършените наблюдения.

IV. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през 2010 година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми.

Устойчивото развитие обхваща преди всичко екологичните аспекти на икономическата дейност на общината. Решаването на проблемите и предизвикателствата пред устойчивото развитие обаче следва да обхваща всички параметри, свързани не само с ефекта върху околната среда, но и със социалните и икономическите последици и

взаимодействието между тях. То се определя като хоризонтален приоритет за реализацията на планираните мерки и конкретните проекти или схеми за подпомагане в рамките на Общинския план за развитие.

Устойчивостта на отделните инвестиционни намерения и операции или на индивидуалните проекти се отчита, като се имат предвид следните критерии: възможност за самоиздържане след определен период; запазване и/или създаване на устойчиви работни места; принос за опазване и подобряване на околната среда, устойчивото развитие на съответната обществена група или икономическа дейност.

Проблеми по прилагането на дългосрочния стратегически документ на местно равнище – ОНР на Община Лом.

V. Мерки по изпълнението на приоритети, цели и дейности по ОНР:

- определяне на служител/специализирано звено за обслужване на бизнеса и инвеститори
- изграждане допълнителен административен капацитет за усвояване на фондове на ЕС по 7-те оперативните програми
- създаване информационна база данни за свободни терени с възможности за инвестиране
- създаване на условия за настаняване на големи инвеститори - вериги магазини, бензиностанции и др.
- насърчаване на инвестиции в сферата на високите технологии и развитието на публично-частното партньорство във всичките му форми
- привличане на инвеститори в транспортно-логистичната сфера, както и в преработвателната промишленост
- продължаване на преговорите за осъществяване на заявените инвестиционни намерения и проекти
- създаване на система и ясен регламент за квалификация на кадрите в общинска администрация, кметствата и заведенията за услуги – срок: постоянен.
- приемане на ред за провеждане на публичните обсъждания на проектобюджета, като на гражданите предварително се представя информация в достъпен и разбираем вид, съгласно изискванията на Закона за общинските бюджети – срок: до месец януари на текущата година.
- приемане на ред за провеждане на публични обсъждания за поемане на общински дълг, в съответствие на Закона за общинския дълг – срок: постоянен. въвеждане на система за обратна връзка – за измерване и анализ на степента на удовлетвореност за осъществява редовна обратна връзка с гражданите относно предоставянето на услуги, чрез анкетни карти – срок: постоянен.

Все още състоянието на пътната и уличната мрежа в общината в известна степен е ограничител за мобилността на работната сила и достъпа до различните видове услуги. За да се премахнат ограниченията трябва да се изпълнят следните дейности и проекти:

- рехабилитиране на улици и обновяване на градската среда – срок: постоянен.
- стимулиране на социалната интеграция и изграждане на достъпна среда за хората с увреждания – срок: постоянен.
- подмяна на амортизирана водопроводна мрежа в града и кметствата – срок: постоянен.
- доизграждане на канализационна система в централна градска част -
- изграждане на канализационна система в кв. Младеново - срок: постоянен.
- изграждане на пречиствателна станция за пречистване на отпадните канализационни води преди заустването им в река Дунав - срок: постоянен.

Оценката на външната среда се доминира от промените в следствие от присъединяването на България към ЕС. Познаването на тенденциите които се развиват в области, които рамкират дейностите на общината позволяват да се използват благоприятните и да се търси противодействие на негативните фактори за развитие на страната към ЕС.

VI. Мерки за осигуряване на информация и публичност

Екипът за управление на общинския план за развитие, извършва действия по информиране и публичност в рамките на правомощията си по изпълнението на плановия документ за развитие и осигуряване на своевременна информация за характера и същността на тези действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати включително относно помощта, предоставена на общината от фондовете на ЕС и републиканския бюджет.

Информацията е насочена към: широката общественост, потенциалните бенефициенти по отделните мерки и проекти; лицата и организациите, осъществяващи промоцията на индивидуални проекти; осигуряване на прозрачност на действията и отчетност на средствата. Интернет страницата на Община Лом ежеседмично се обновява и актуализира с информация за хода на реализиращите се инвестиционни проекти, провеждат се срещи с инициативни и социално ангажирани граждани за да се търси обратна връзка и мнението на широката общественост.

VII. Мерки за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторни политики, планове и програми на територията на общината

Заложените мерки в Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2007-2013 г. съответстват на секторните политики, планове и програми на територията на общината, поради факта, че при изготвянето на плановия документ, същият е широко обсъждан с всички институции в т.ч. Пристанищна администрация Лом, Дирекция "Бюро по труда", Дирекция "Социално подпомагане", "Пътно поддържане" Лом, ВиК клон Лом, Енергоразпределение Плевен, клон Лом, Районно управление "Пожарна безопасност и спасяване", Държавно лесничейство Лом, Общинска служба "Земеделие и гори" Лом, Районно управление на МВР Лом, представители на Асоциацията на НПО Лом, читалищни и училищни настоятелства и не на последно място представители на местния бизнес.

VIII. Мерки за прилагане на принципи на партньорство

Процесът на консултации включва участие на партньорите при разработването на Общинския план за развитие, неговото управление, наблюдението и оценката на постигнатите резултати. Консултациите имат за цел координация и мобилизация на всички ресурси на общината за изпълнение на плана, както и разширен обмен на мнения и идеи за успешно прилагане на политиката за местно интегрирано развитие между всички основни участници – местни власти, социални партньори, неправителствени организации, частен бизнес, областен управител и областна администрация. Обобщените резултати от процеса на консултации водят до последваща актуализация на плана съобразно настъпилите промени, тенденциите и перспективите за развитието на общината.

Формите на консултиране и взаимодействие включват създаването на специализирани работни групи, експертни консултации по ключови проблеми, съвместни комисии за мониторинг по отделните мерки, обществени форуми и дискусии, гарантиращи прилагането на принципа на партньорството.

IX. Резултати от извършени оценки към края на 2010 г. година

През 2010 г. след изтичането на четиригодишния планов период по изпълнението на ОПР 2007-2013 г., **съгласно Решение №503 от Протокол №48/30.03.2010 г. на ОбС гр.Лом, Община Лом възложи изготвянето на „Междинна оценка по изпълнението на Общинския план за развитие 2007-2013 г. на Община Лом”, на „Българо-австрийска консултационна компания” АД – гр. София.**

Настоящият договор бе сключен по повод необходимостта от междинна (*mid-term*) оценка – т.е преглед на напредъка по изпълнение на ОПР и евентуалната му последваща актуализация с оглед на променящата се среда и условия.

Междинната оценка служи за анализиране на първоначалните резултати от изпълнението на плана, за измерване (чрез заложените индикатори) степента на изпълнение на поставените в плана цели, за оценяване на използването на финансовите ресурси и процедурите за управление и наблюдение.

Анализът на изпълнението на ОПР 2007-2013 г. показва, че общината пълноценно се е възползвала от възможностите за финансиране на политики и проекти, предоставени от държавен бюджет и структурни фондове.

Изводите от тази оценка целят да подпомогнат вземането на управленчески решения .

X. Заключение и предложения за подобрене на резултатите от наблюдението

ОПР на Лом е средносрочен планов документ, обезпечаващ адекватно нуждите на общината и визията за социално-икономическото и развитие.

По отношение на изпълнението на ОПР се констатира нисък процент на изпълнение. Този нисък процент на изпълнение се дължи най-вече на нереалистично заложените цели в плана. Това обаче е продиктувано от следването на Методическите Указания на МРРБ за разработване на ОПР и необходимостта всички нужди на общината да бъдат обхванати в него, като предпоставка за кандидатстване за финансиране по европейски програми.

Цялостна актуализация на ОПР не се налага. Необходимо е, община Лом да прецизира системата от индикатори с оглед осигуряване на възможност за по-добро отчитане на изпълнението на ОПР и последваща оценка.

